T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLDEREN VARLİ'NİN
TBMM 7/38886 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/38886
GK 86

SORULAR

Türkiye'nin zorlu iklim koşullarına ve dağlık, eğimli coğrafi yapıya sahip bölgelerinde kış aylarında yaşanan doğal afetler, yeterli ve zamanında önlemler alınmadığında ağır sonuçlara yol açmaktadır. Belli bölge ve illerde her yıl tekrarlanan çığ olayları, can ve mal kayıplarına neden olmakta; ulaşım, sağlık, tarım ve hayvancılık faaliyetlerini durma noktasına getirmektedir.

Son bir hafta içerisinde Van, Hakkâri ve Artvin olmak üzere birçok ilde meydana gelen çığ olaylarında insanlar yaşamım yitirmiş, yüzlerce hayvan telef olmuş, çok sayıda yerleşim yerinin yolu ulaşıma kapanmıştır.

Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Aksu Yaylası 'nda meydana gelen çığda iki çoban (Suat Temel, Afganistan uyruklu Kerimullah Azizulla) hayatını kaybetmiş, çoban Bülent Gezer için de arama kurtarma çalışmalarının hava koşullarına bağlı olarak sürdüğü bildirilmiştir. Van'ın Çatak ilçesinde bir evin üzerine düşen çığ nedeniyle 61 yaşındaki Gülnaz Bitik yaşamım yitirmiş; bölgede devam eden riskler nedeniyle 22'den fazla ev tedbir amaçlı tahliye edilmiştir. Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Yalaztepe Mahallesi'nde meydana gelen çığda ise çok sayıda hayvan enkaz altında kalmıştır. Hakkâri 'nin Taşbaşı köyüne bağlı İde Mezrası 'nda yaşanan çığda 8 boş ev ve 2 ahır zarar görmüş, yaklaşık 120 küçükbaş hayvan telef olmuştur.

Özellikle Van, sert iklim koşullan, yoğun kar yağışı, dağlık ve eğimli yapısı nedeniyle her yıl ciddi çığ tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Son günlerde etkili olan yoğun kar yağışı sonucunda Van genelinde 670'ten fazla yerleşim yerinin yolu ulaşıma kapanmış, yurttaşlar temel kamu hizmetlerine erişimde ciddi sorunlar yaşamıştır. Bölge genelinde yaşanan buzlanma ve don olayları karayolu ve havayolu ulaşımını aksatmış, günlük yaşam büyük ölçüde durmuştur.

Öte yandan, 4—5 Şubat 2020 tarihlerinde Van'ın Bahçesaray ilçesinde meydana gelen çığ olayında resmî verilere göre 42 kişi yaşamım yitirmiş, 84 kişi de yaralanmıştır. İlk çığın ardından gerekli güvenlik önlemleri alınmadan sürdürülen arama kurtarma çalışmaları sırasında ikinci bir çığın meydana gelmesi, yaşanan kayıpların ihmal ve tedbirsizlik boyutunu gözler önüne sermiştir.

Tüm bu olaylar, öngörülebilir doğal afetlerin kader olmadığını; yaşam hakkını esas alan, önleyici bir afet politikasının zorunlu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Çığ riski yüksek olduğu bilinen bölgelerde risk haritaları en son ne zaman güncellenmiştir? Bu haritalar kamuoyuna ve bölge halkına açık mıdır?
2. Çığ tehlikesi altında bulunan yerleşim yerlerinde yapılaşmaya ilişkin herhangi bir kısıtlama veya dönüşüm planı var mıdır? Çığ tehlikesine rağmen yerleşime açık tutulan alanlara ilişkin hangi kurumlar tarafından denetim yapılmaktadır? Bu denetimlerin sıklığı ne kadardır?
3. Son bir haftada yaşanan olaylar sonrası hasar gören konut ve yapılar için yürütülen tespit ve yeniden inşa çalışmaları nelerdir?
4. İklim krizinin çığ riskini artırıcı etkilerine karşı ulusal düzeyde bir uyum ve önleme stratejisi hazırlanmakta mıdır?
5. Van, Hakkâri ve Artvin illerinde son 5 yıl içerisinde meydana gelen çığ olaylarının sayısı kaçtır? Bu olaylarda kaç kişi yaşamını yitirmiş, kaçı yaralanmıştır?
6. Çığ tehlikesi olan yollara dair can kayıplarının yaşandığı bölgelerde kalıcı çığ önleme projeleri (çığ tünelleri, bariyerler, yol güzergâhı değişiklikleri vb.) için yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar hayata geçirilmiş midir? Geçirilmediyse gerekçesi nedir?
7. Riskli bölgelerde yaşayan yurttaşlara yönelik bilgilendirme, eğitim ve erken uyarı çalışmaları yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa bu çalışmaların kapsamı nedir?
8. Bahçesaray'daki 2020 çığ faciasında arama-kurtarma ekiplerinin de yaşamım yitirmiş olması dikkate alındığında, çığ riski bulunan alanlarda müdahale ve kurtarma protokolleri yeniden düzenlenmiş midir?

CEVAPLAR

01.01.2026 tarihinde meydana gelen çığ olayı sonrasında yapılan hasar tespit çalışmalarında toplam 15 adet yapıya ilişkin inceleme gerçekleştirilmiştir. Yapılan incelemelerde 5 konutun az hasarlı olduğu, 2 konutun hasarsız olduğu, 2 konutun ise değerlendirme dışı bırakıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, 2 depo yapısının ağır hasarlı/yıkık olduğu, 4 ahırdan 2'sinin az hasarlı olduğu belirlenmiştir.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin İçişleri Bakanlığı'ndan (AFAD) edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.